

Den 1. december 2006.

DEN SAMMENHÆNGENDE BØRNEPOLITIK PÅ BØRNE- OG FAMILIEOMRÅDET I MORSØ KOMMUNE.

Politikernes involvering

Kommunalpolitikerne har en vigtig rolle i de indledende faser i formuleringen af en sammenhængende børnepolitik.

Kommunalbestyrelsens myndighedsansvar understreges i mange af de udarbejdede redskaber.

Det er således Kommunalbestyrelsen, der vedtager og offentliggør en sammenhængende børnepolitik. Tilsvarende er det Kommunalbestyrelsens ansvar, at der løbende er sammenhæng mellem serviceniveau og de dermed forbundne økonomiske ressourcer.

Kommunalpolitikernes ejerskab er betinget af deres involvering, og af at de påtager sig en fremtrædende rolle i formuleringen af politikken.

Forslag til den direkte politiske involvering i de indledende faser:

- Fastlæggelse af Kommunalbestyrelsens værdier i forhold til børn, unge og familier i vores kommune. Dette er allerede indarbejdet, udarbejdet og vedtaget politisk og til stor del implementeret organisatorisk i "Børn på Mors" og ved implementering af anbringelsesreformen.
- Fastlæggelse af målgrupperne for den sammenhængende børnepolitik.
- Fastlæggelse af mål og serviceniveau i forhold til målgrupperne.

Den sammenhængende børnepolitik skal med andre ord binde hele børne-/ungeområdet sammen, så der ydes en sammenhængende indsats for udsatte børn og unge.

Familiens ressourcer er grundlaget

Kommunalbestyrelsen er grundlæggende af den opfattelse, at alle familier og det enkelte barn eller den enkelte unge besidder nogle ressourcer. I Morsø Kommune vil vi til enhver tid understøtte og bygge på eksisterende ressourcer i familien. Al indsats er rettet mod at se muligheder i stedet for barrierer.

Intention

Det er Kommunalbestyrelsens opfattelse, at tidlig indgriben sikrer mulighed for løsning tæt på barnets og den unges hverdag – inden for eller tæt på, hvad der ville blive opfattet som "normalsystemet" i forhold til barnets eller den unges alder og udviklingstrin.

Det er Kommunalbestyrelsens holdning, at barnets eller den unges trivsel er afhængig af de relationer, barnet/den unge indgår i.

Kommunalbestyrelsen forventer, at der fra alle sider udvises opmærksomhed i forhold til det enkelte barns trivsel og adfærd. For medarbejdere direkte beskæftiget med børn og unge er der pligt til skærpet opmærksomhed.

Kommunalbestyrelsen forventer, at barnets eller den unges problemer altid forstås og undersøges i den sammenhæng, problemerne optræder – herunder netværk, familie, skole og kammerater.

Vi ønsker alene kommunal indgriben, når det er nødvendigt, men en bekymring skal give anledning til ekstra opmærksomhed og **rettidig indgriben** uden hensyntagen til faglige eller organisatoriske afgrænsninger.

Når indgriben er nødvendig, skal indsatsen tage udgangspunkt i de ressourcer og den problemforståelse, der findes i de berørte familier og netværket. **Barnets og den unges egen forståelse og ønsker er centrale ved valg af handling.**

Organisering af den kommunale myndighed og dennes samspil med leverandører – kommunale som ikke kommunale – **skal understøtte fokus på barnet eller den unge.**

Kommunalbestyrelsen forventer, at Morsø Kommune til stadighed sammensætter en tilbudsvifte, der gør det muligt at levere tilbud målrettet det enkelte barn eller den enkelte unges behov. I direkte forlængelse heraf forventer Kommunalbestyrelsen, at alle ydelser omfatter det rigtige tilbud i den rigtige mængde på det rigtige tidspunkt.

Styring

Kommunalbestyrelsen ønsker den stærke prioritering af børn og unge i kommunen understøttet af en effektiv styring. Kommunens mål og rammestyring suppleres derfor med ovennævnte sæt af værdier, der skal kendetegne indsatsen både fra myndighedsside, fra leverandører og fra andre samarbejdspartnere.

Målgruppe

Den sammenhængende børnepolitik i Morsø Kommune er rettet mod alle kommunens børn og unge, og politikken omfatter generel forebyggelse såvel som særlig støtte i form af specifikke forebyggende foranstaltninger og anbringelser i forhold til den mest belastede del af målgruppen som beskrevet i "Børn på Mors" og i anbringelsesreformen.

Kommunalbestyrelsen har valgt at tage udgangspunkt i fire hovedkategorier:

1. Børn og unge, der på grund af særlige forhold, relateret til dem selv eller deres nærmeste familie, vurderes at være i risiko for at komme i en situation, der ikke kan klares uden hjælp fra anden side – risikobørn.
2. Børn og unge, der er sårbare, fordi de belastes af alvorlige, men ofte forbigående problemer i deres familie og nære miljø.
3. Børn og unge, der er truede, fordi de vedvarende belastes af utilstrækkelig og mangelfuld omsorg i deres familie og nære miljø.
4. Børn og unge, der har svære problemer, f.eks. fordi de i deres opvækst har været belastet af deres forældres grundlæggende mangel på tilstrækkelig omsorgsevne.

De fire kategorier har det til fælles, at de fokuserer på en problemforståelse, der som udgangspunkt forklarer barnets eller den unges problemer med udgangspunkt i de vilkår, barnet lever i. Denne problemforståelse afspejler Kommunalbestyrelsens børne- og familiesyn.

Risikobørnene omfatter tillige børn og unge, hvor problemerne i væsentlig grad relaterer sig til barnets eller den unges varigt nedsatte fysiske og/eller psykiske funktionsevne.

Politiske mål

Målsætningerne understøtter kommunalbestyrelsens værdier, som kommer til udtryk i børne- og familiesynet. Heraf følger, at vægten i særlig grad er lagt på forebyggende og tidlig indsats synliggjort i forhold til hele gruppen af børn og unge i Morsø Kommune.

- Kommunalbestyrelsen forventer, at antallet af risikobørn vil være stabilt frem til 2010.
Kommunalbestyrelsen vil gennem en massiv indsats på det generelt forebyggende område fastholde en større del af risikobørnene på normalområdet. Målet er at gøre den generelt forebyggende indsats så god, at antallet af børn og unge, der visiteres til foranstaltning efter Servicelovens § 40, stk. 3, reduceres.

- For sårbare og truede børn og unge der visiteres til en foranstaltning efter Servicelovens § 40, stk.3, lægges der stor vægt på tilbud, der kan forebygge anbringelse. Tilbudsviften skal være sammensat, så den skaber vidtgående muligheder for at kunne dække målgruppens behov for anbringelsesforebyggende indsats. Dette skal ske ved et sammenhæng mellem almen- og specialsystemet. Den handlingsorienterede indsats skal til største del sikre barnets dagligdag.
- Kommunalbestyrelsen ønsker den forebyggende indsats intensiveret på alle niveauer.
- Kommunalbestyrelsen erkender, at anbringelser er uundgåelige. Det er Kommunalbestyrelsens udtrykte ønske, at en anbringelse, der ikke kan undgås, i så stor udstrækning som muligt gennemføres frivilligt i samarbejde med barnet eller den unge og familien og i egen kommune.
- Kommunalbestyrelsen ønsker viften af tilbud udviklet og gjort dynamisk med særlig vægt på løsning i lokalområdet. Det gælder især på forebyggelsessiden både den generelle del og forebyggende foranstaltninger efter Servicelovens § 40. Målet er, at alle tilbud – også i form af anbringelser – i minimum 95% af alle sager skal løses i lokalområdet, medmindre en faglig vurdering fører til, at et tilbud uden for lokalområdet i sig selv er en del af løsningen. Tilbuddene skal i alle tilfælde være økonomisk konkurrencedygtige. Når flere tilbud kan dække det samme behov med den samme kvalitet, vælges det økonomisk mest fordelagtige. Ved modsatrettede interesser prioriteres faglig kvalitet og forventninger til output højt, og forventningerne til langsigtet effekt går forud for forventningerne om resultater på kort sigt. Samfundets interesse går forud for kommunens. Højeste prioritet har barnet eller den unge og barnets eller den unges familie.
- Leverancer på baggrund af afgørelser truffet efter Servicelovens § 40 baseres på en kontrakt. Målet er, at 90% af alle afgørelser effektueres efter indgåelse af standardkontrakt mellem myndighed og leverandør. Samtlige foranstaltninger gennemføres på et skriftligt grundlag, hvilket betyder, at der for de maksimalt 10% af afgørelserne, der ikke efterfølges af en standardkontrakt, skal være anden skriftlig aftale.
- Kommunalbestyrelsen ønsker, at Morsø Kommune karakteriseres ved og være kendt for et højt kompetenceniveau. Ledere og medarbejdere skal gøres i stand til at levere opgaveløsning på højt niveau.
- For at sikre målopfyldelse og forudsætninger for myndighedens handlekraft kræves overblik. Målet er at opbygge et ledelsesinformationssystem, der forsyner både den administrative og den politiske ledelse med de data, der er tilstrækkelige for at kunne vurdere målopfyldelsen, sætte ind med korrigerende handlinger, hvor det er påkrævet, samt formulere nyt mål.

Operationalisering af de politiske mål

De politiske mål operationaliseres og synliggøres i forhold til de specificerede målgrupper. Operationaliseringen indebærer en nedbrydning af det politiske mål til delmål og den eller de handlinger, der skal gennemføres for at realisere målsætningen. En del af operationaliseringen består i beskrivelse af standarder på 5 udvalgte områder, der fremgår af loven.

Denne del indgår i politikken.

På øvrige områder har Kommunalbestyrelsen i nedenstående tabel sat nogle pejlemærker på operationaliseringen. Den videre operationalisering gennemføres af forvaltningen.

Primær målgruppe	Politisk mål	Operationelle mål og handlinger
Risikobørn	Øget vægt på generelt forebyggende indsats med henblik på, at færre børn og unge kommer i en situation, hvor der er behov for en § 38-undersøgelse	<p>Målet bygger på antagelsen om, at det er muligt at gribe ind, og at indgriben har en effekt, når den sker betids. Effekten skal i den forbindelse ses som fastholdelse af barnet eller den unge inden for normalområdet.</p> <p>Det indebærer formulering af operationelle mål og gennemførelse af 3 indsatsområder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handlemulighederne, herunder tilbudsvifte med relevant indhold og de økonomiske forudsætninger, skal være tilstede. • Processen, hvor personlighed og faglighed i det professionelle miljø, skal gøre det muligt at spotte et problem, gribe hurtigt og konsekvent ind og følge effektivt op. Processen skal som beskrevet i standarderne sikre godt samspil med barnet og familien. • Medarbejderen er den professionelle og skal have de rigtige holdninger og den fornødne kompetence til at håndtere barnet og familien. Den professionelle skal demonstrere evnen til at tænke i helheder og forstå problemet i den sammenhæng, det opstår.
Risikobørn og sårbare børn	Forbedret spil på tværs af organisationen	<ul style="list-style-type: none"> • Både myndigheden og normalområdet samt evt. leverandørerne, hvor disse indgår, skal betegne det tværprofessionelle samarbejde som tilfredsstillende eller bedre. • Der udvikles og implementeres et redskab, der kan måle aktørernes tilfredshed med det tværprofessionelle samspil. Redskabet er rettet mod de primære aktører bortset fra brugerne. D.v.s. myndigheden, normalområdet og evt. leverandørerne.

<p>Sårbare børn og truede børn</p>	<p>Øget indsats på specifikke foranstaltninger der forebygger anbringelser</p>	<p>Det politiske mål bygger på antagelsen om, at en specifik og målrettet forebyggende foranstaltning kan modvirke behovet for anbringelse. Muligheden for at handle og handle rigtigt hænger sammen med viden.</p> <p>Det indebærer formulering af operationelle mål og gennemførelse af fire indsatsområder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vidensopbygning. Indsatsen er rettet mod opbygning af viden på primært to områder. For det første om flowet. Hvilke børn og unge drejer det sig om, hvor gamle er de, hvor kommer de fra, og hvad er deres behov? For det andet, hvor sker der med dem? Hvor mange kan uden visiteret foranstaltning overlades til normalområdet igen, og hvor mange kan efter ophør af visiteret foranstaltning overlades til normalområdet igen? Sidstnævnte er knyttet til viden om, hvad der virker, hvordan og hvor hurtigt – og efterfølgende varigheden af effekten. • Udvidet og udviklet samarbejde mellem normalområdet og området for særligt udsatte. Det tværprofessionelle samarbejde skal sikre, at en § 38-undersøgelse alene gennemføres, når der foreligger et reelt behov, samt at input til § 38 er af høj kvalitet. Det tværprofessionelle skal, hvor det er relevant, fortsætte efter afslutning af § 38-undersøgelsen. • Tilbudsviften skal tilrettelægges, så den til enhver tid rummer de nødvendige handlemuligheder, jf. senere. <p>Sagsbehandlerens kapacitet skal udnyttes optimalt. Forbedret ressourcestyring skal medvirke til, at ingen børn eller unge "tabes" på grund af manglende sagsbehandlingsskapacitet. Samtidig skal sagsbehandlingen tilrettelægges således, at der ikke bindes unødige ressourcer heri.</p>
<p>Sårbare børn og truede børn</p>	<p>Tilbudsviften gøres dynamisk og med vægt på løsningsmuligheder i lokalområdet</p>	<p>Det politiske mål tager udgangspunkt i, at relevante tilbud skal være kendte, og at der skal være adgang til dem. Der lægges vægt på lokale handlemuligheder.</p> <p>Det indebærer formulering af operationelle mål og gennemførelse af to indsatsområder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud skal være velbeskrevne og forståelsesmæssigt tilgængelige for sagsbehandlerne. Det gælder især de tilbud, hvor Morsø Kommune har myndighedsansvaret. Kendskab til øvrige tilbud tilvejebringes via Servicelovens tilbudsportal. • Myndigheden skal sikre en tilbudsvifte med adgang til relevante tilbud. Myndigheden skal samtidig sikre, at tilbud inden for Morsø Kommunes myndighedsområde, der ikke længere er relevante, ikke binder økonomi eller personaleressourcer.

<p>Truede børn og børn med svære problemer</p>	<p>Håndtering af relativt flere anbringelses-sager som frivillige anbringelser</p>	<p>Det politiske mål bygger på en antagelse om, at en frivillig anbringelse som hovedregel vil have en mere positiv virkning end en tvangsanbringelse. Det gælder både i forhold til den umiddelbare oplevelse for barnet eller den unge og for effekten på kort sigt. Når anbringelse ikke kan eller skal undgås, skal det sikres, at den i videst mulig udstrækning gennemføres som frivillig anbringelse.</p> <p>Det indebærer formulering af operationelle mål og gennemførelse af to indsatsområder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sagsgangen skal være klar og gennemsigtig for de involverede parter, herunder især barnet eller den unge og familien. Det stiller krav både til processen og den måde, processen gennemføres på. • Det kræver særlige kompetencer hos sagsbehandleren at gennemføre en anbringelsessag som frivillig og altså som udgangspunkt uden brug af formelle magtmidler, idet det forudsættes, at kravene til hurtig og konsekvent indgriben, når behovet tilsiger det, vil vokse yderligere. Denne kompetence, herunder kommunikative og relationelle evner skal udvikles hos sagsbehandlerne.
<p>Truede børn og børn med svære problemer</p>	<p>Styringen af leverandører skal forbedres</p>	<p>Det politiske mål tager udgangspunkt i, at dokumentation og kvalitet bygger på skriftlighed, herunder skriftlige kontrakter mellem myndighed og leverandør.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal snarest efter 1. januar 2007 ibrugtages en standardkontrakt for sammenhængen mellem bestiller og udfører. • Styringsprocessen omkring standardkontrakt skal udvikles og beskrives. Tilsvarende skal processen beskrives for de situationer, hvor standardkontrakt ikke kan anvendes. Beskrivelsen skal i særlig grad lægge vægt, at kontrolproceduren rummer både målopfyldelse og evaluering. • For samtlige afgørelser, der træffes fra 1. januar 2007, skal leverancen baseres på skriftlighed. • Fra 1. januar 2008 skal 90% af samtlige leverandørforhold være omfattet af standardkontrakt.
<p>Samtlige målgrupper</p>	<p>Udvikling af myndighedens kompetencer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der er i 2006 udarbejdet en norm for et tilfredsstillende kompetenceniveau i tre dimensioner, viden, kunnen og holdninger. Denne norm skal være styrende for kompetenceudviklingen fra 1. januar 2007. • Målet er en høj opfyldelsesgrad i forhold til normen for et tilfredsstillende kompetenceniveau.

Konsekvenser af de politiske mål

De mest markante ændringer for de væsentligste interessenter fremgår af nedenstående skema:

Brugerne	Den politiske myndighed	Den administrative myndighed	Leverandører
<ul style="list-style-type: none"> • Større involvering og medindflydelse på afgørelse og handleplan • Flere løsninger i netværk og/eller det nære miljø • Tættere og mere kvalitativ opfølgning både i sagsbehandlingstiden og i perioden, hvor de modtager en foranstaltning • I mindre grad og/eller i kortere tid at stå alene med problemer • Mere kompetente professionelle medarbejdere både i forhold til generel og specifik forebyggelse samt ved anbringelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Mere direkte indflydelse på serviceniveauet • Relativt mere vægt på forebyggelse både i indsats og økonomi • Større klarhed om målsætninger • Viden om målopfyldelsesgrad • Højere og mere synligt serviceniveau • Neutral eller positiv økonomisk udvikling – mere kvalitet for pengene • Mere kompetente professionelle medarbejdere både i forhold til generel og specifik forebyggelse samt ved anbringelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Større klarhed om målsætninger • Viden om målopfyldelsesgrad • Større forventning om styring af kvalitet og ressourcer • Mere kompetent sagsbehandling • Mere kompetente sagsbehandlere • Mere kompetente professionelle medarbejdere både i forhold til generel og specifik forebyggelse samt ved anbringelse • Bedre tværprofessionelt samarbejde 	<ul style="list-style-type: none"> • Klarere grænseflade til myndigheden og tydelig opgavespecifikation • Må være indstillet på i større udstrækning at skulle retfærdiggøre sine ydelser og løbende optimere på kvalitet og pris • Mere kompetente professionelle medarbejdere både i forhold til generel og specifik forebyggelse samt ved anbringelse • Bedre styring på baggrund af standardkontrakt eller andet skriftligt grundlag